

BOEKBESPREKINGEN

A. CAUDWELL, Identification d'une nouvelle maladie à virus de la vigne, „la flavescence dorée”. Étude des phénomènes de localisation des symptômes et de rétablissement. Ann. Épiphyt. 15, no. hors-série 1, 1964. Verschenen 1965. 193 blz., figuren en tabellen. Prijs Frs 25,-.

In deze publikatie geeft de schrijver een verslag van zijn sedert 1955 verrichte onderzoek over de als „flavescence dorée” aangeduide ziekte van de wijnstok. Hij is daarin gestoten op het merkwaardige verschijnsel dat de zieke planten zich na verloop van tijd herstellen, waarbij het ziekteverwekkende agens zou verdwijnen. Duidelijke aanwijzingen dat het agens inderdaad een virus is, overgebracht door de cicade *Scaphoideus littoralis*, geeft deze publikatie echter niet. Sterk sprekende proefresultaten die wijzen op overdracht van een virus van druif op druif of op andere plantesoorten, kan men nl. niet vinden. In een paragraaf op blz. 135, getiteld: „La flavescence dorée, virose ou toxine?” worden de betrokken gegevens nog eens beschouwd, maar erg overtuigend is de conclusie dat het hier om een virusziekte gaat, bepaald niet. De in dit boek gepubliceerde feiten laten, volgens referent, deze gevolgtrekking (nog) niet toe.

Het verschijnsel van het herstel is inderdaad interessant en evenzeer de waarneming dat planten die het ziekteproces eenmaal hebben doorstaan, beschermd zijn tegen een nieuwe aanval der ziekte. Maar een verklaring hiervan kan slechts bevredigend worden gegeven, als de etiologie van deze ziekte is opgehelderd.

J. P. H. VAN DER WANT

D. BURGER HZN, Open vragen en wensen bij het onderzoek in het grensgebied van bosbeheer, waterbeheer, natuurbeheer, voorziening met recreatiemogelijkheden in open lucht, en landschapsbeheer in Nederland. Stichting Bosbouwproefstation „De Dors-kamp”, Uitvoerig Verslag, Bnd 7, Nr. 1, Wageningen, 1965; 275 blz.

Deze waardevolle publikatie kwam tot stand als resultaat van een aantal besprekingen van een groep van directeurs van onderzoekinstellingen, later aangevuld met de directeur van de Stichting Recreatie, een socioloog, en dr. D. Burger, voormalig directeur van de Planologische Dienst in Zuid Holland. Het doel was, na te gaan wat er reeds gedaan wordt of gedaan zou moeten worden ten behoeve van de oplossing van vraagstukken die samenhangen met het beheer van natuurreservaten, wildreservaten en recreatiegebieden, gelegen in de bosbouwsector. Tevens zou dit overzicht gebruikt kunnen worden als pre-advies voor een op te richten sectie “Forest recreation and wild life research” van de I.V.F.R.O.

De publikatie is in drie afdelingen onderverdeeld, te weten Afdeling I, Overzicht, waarin het onderwerp uitvoerig wordt besproken (93 blz.), Afdeling II, Bibliografie, waarin korte samenvattingen worden gegeven van een zeer groot aantal publicaties (142 blz.) en Afdeling III, Lopend onderzoek, waarin de werkplannen worden behandeld (40 blz.).

Het hier behandelde onderwerp ligt op het gebied van de oecologie. Veel aandacht wordt besteed aan lucht- en lichtbederf, water- en grondverontreiniging en vergiftiging door bestrijdingsmiddelen. Telkens worden in cursief gezette alinea's suggesties gedaan voor verder onderzoek. Verder worden de recreatie in de openlucht, bosbeheer en recreatie, bosbeheer en natuurbeheer, en nog enkele andere onderwerpen uitvoerig besproken. Het boek is vooral van belang vanwege de vele waardevolle suggesties voor nader onderzoek en de zeer uitgebreide bibliografie, die echter grotendeels buiten het terrein van de verontreinigingen van lucht, water en grond valt.

TEN HOUTEN